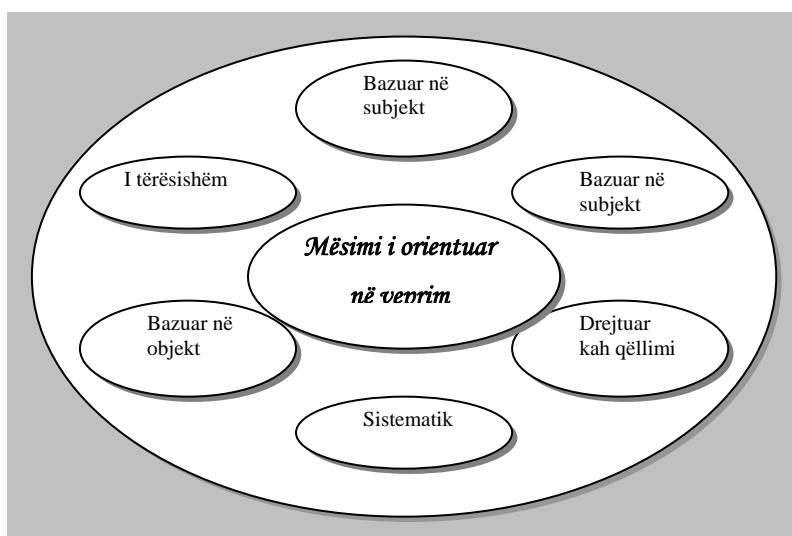

Mësimi i orientuar në veprim

4.1 Aspekte të mësimimit të orientuar në veprim

Aspektet e mësimimit të orientuar në veprim (fig.3) arsyetohen përmes teorive sociale-psikologjike dhe kognitive-psikologjike për veprim dhe zhvillim. Nga këto rrjedhin tipare të përgjithshme për mësimin e orientuar në veprim, për të cilat do të diskutojmë në vazhdim.

3: Aspekte të mësimimit të orientuar në veprim

I orientuar në objektiv

Bazë e çdo mësimi të orientuar në veprim është formulimi i një objektive vepruese. Detyrë e tij është të jetë faktorë motivues gjatë gjithë njësisë mësimore. Çdo veprim tjetër rezulton nga formulimi i parë i objektivit, meqë mungojnë njohuritë vepruese. Në bazë të një problemi të paraqitur nxënësit duhet të vetëdijesohen se atyre u mungojnë njohuritë vepruese.

Mësimi i orientuar në veprim

Paraqitja e një situatë problematike dhe formulimi i qëllimit i cili rezulton nga kjo situatë, duhet të mendohen dhe tematizohen me shumë rëndësi në kuadër të mësimi të orientuar në veprim. Nxënësit duhet të kenë mundësinë të identifikohen me qëllimet, që të mund të punojnë të orientuar në qëllim dhe të motivuar. Pikërisht kjo shpeshherë është problematike tek qëllimet e formuluar nga mësimdhënësit, meqë në mes të paramendimeve dhe përvojave të tyre përcillet një „grupë“ gjenerative dhe profesionale. Ndihtesë për një formulim kuptimplotë të qëllimit mund të jetë një referim në profesion, situata të veçanta, referim në situata problematike dhe rëndësia për të ardhmen..

Lidhur me subjektin

Mësimi i orientuar në veprim duhet nxitur nxënësit për të shtruar pyetje. Ata duhet të mendojnë për rëndësinë e detyrës, se cilat shkathtësi dhe njohuri u nevojiten dhe se ka do të thotë për ata zotërimi i detyrës. Parë nga pikëpamja didaktike edhe nxënësve u mundësohet përfshirja në planifikimin mësimor/e të nxëniti dhe mundësimi i përcaktimit të kohës individuale për të mësuar.

Tërësia

Në mësimin e orientuar në veprim, depërtimi intelektual dhe kuptimi sensual i një situatë vepruese krijojnë një njësi. Moment i rëndësishëm i krijimit të tërësishëm të mësimi është mundësimi i interaksioneve të shumëllojshme dhe të orientuara në rezultate në situata sa më të natyrshme të mundshme. Mësimi i orientuar në veprim, si një proces sistematik sjell një mënyrë të ecurisë në formë integrative dhe gjithëpërfshirëse.

Lidhur me objektin

Ndikimet e veprimeve mësimore bazohen gjithmonë në një objekt mësimor – p.sh. një objekt teknik ose një proces teknik – të cilin duhet kuptuar, ndryshuar gjegjësisht krijuar. Objekte mësimore mund të jenë të natyrës materiale apo jo materiale.

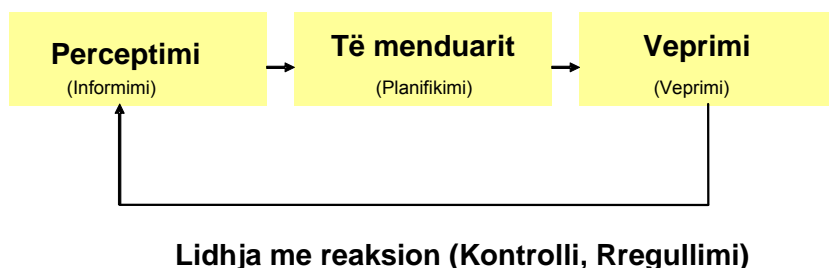
Mësimi i orientuar në veprim

Të menduarit sistematik

Mësimi i orientuar në veprim synon nxitjen e të menduarit sistematik dhe kuptimit të ndërvarësisë. Me 'sistematike' nënkuptohet një formë dinamike, aktive e e rrjetëzuar e të menduarit dhe veprimit. Mësimi sistematik ka parasysh dhe tematizon raportet e/në mes të sistemeve të përfshira në mësim. Ai u mundëson nxënësve të menduarit dhe veprimin në procese. Gjatë zgjidhjes së detyrave gjegjësisht proceseve, pranë aspekteve përmbajtësore teknike dhe matematiko-shkencore merren parasysh edhe si p.sh. shkenca e punës, të ekologjisë dhe ekonomisë. Në pasqyrën e objektit mësimor, pranë strukturës së përgjithshme bëjnë pjesë edhe faktorët ndikues dhe varësitë.

Struktura e veprimit

Bazuar në formulimin e qëllimit, tek mësimi i orientuar në veprime fillimisht planifikohen veprimet, pastaj zbatohen, kontrollohen në mënyrë vetanake (fig.4) dhe përfundimisht vlerësohen për detyra të tjera.

4: Veprimi i kompletuar

Sa më kompleks që është qëllimi i përgjithshëm, aq më i vështirë është përshkrimi me modele veprimi njëdimensionale. Një mundësi e zgjidhjes qëndron në formulimin e mikroqelizave, përpunimi i të cilave në makroqeliza shpie në formë të qëllimit veprues. Se sa shpejtë arrihen makroqelizat gjatë kësaj, varet nga kompetenca e veprimit..